

OPATŘENÍ
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY
Č. ZE DNE 2011,

**KTERÝM SE STANOVÍ PODMÍNKY TVORBY
POVINNÝCH MINIMÁLNÍCH REZERV**

Česká národní banka podle § 26a zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, stanoví:

§ 1

Povinné minimální rezervy

(1) Povinnost držet povinné minimální rezervy¹ na účtu nebo účtech u České národní banky se podle tohoto opatření vztahuje na banky a pobočky zahraničních bank (dále jen „banky“) a spořitelní a úvěrní družstva (dále jen „družstevní záložny“).

(2) Povinné minimální rezervy činí 2 % ze základu pro výpočet stanovené výše povinných minimálních rezerv. Vypočtená stanovená výše povinných minimálních rezerv se zaokrouhluje matematicky na celé koruny.

(3) Banky a družstevní záložny drží povinné minimální rezervy v českých korunách.

(4) Banka nebo družstevní záložna udržuje povinné minimální rezervy

- a) v případě, že je účastníkem platebního systému CERTIS provozovaného Českou národní bankou, na svém účtu platebního styku a též na účtu pro výběry a skládání hotovostí u České národní banky, pokud má tento účet zřízen,
- b) v případě, že není účastníkem platebního systému CERTIS, na účtu pro výběry a skládání hotovostí, pokud má tento účet zřízen,
- c) v případě, že není účastníkem platebního systému CERTIS a nemá zřízen účet pro výběry a skládání hotovostí, na zvláštním účtu pro držení povinných minimálních rezerv u České národní banky; v tomto případě banka nebo družstevní záložna požádá o zřízení tohoto zvláštního účtu alespoň 10 pracovních dní před začátkem udržovacího období, ve kterém je poprvé povinna uložit povinné minimální rezervy na účet u České národní banky.

(5) Udržovací období začíná vždy první čtvrtek v měsíci a končí středou před prvním čtvrtkem v měsíci následujícím. Kalendář udržovacích období je pro jednotlivé kalendářní roky zveřejňován v úředním sdělení České národní banky vydaném k tomuto opatření.

§ 2

Základ pro výpočet stanovené výše povinných minimálních rezerv

(1) Základ pro výpočet stanovené výše povinných minimálních rezerv tvoří následující závazky se splatností do dvou let včetně vůči osobám, které nejsou bankou nebo družstevní záložnou

- a) vklady a přijaté úvěry,
- b) emitované neobchodovatelné cenné papíry,
- c) emitované ostatní dluhové cenné papíry.

(2) Ustanovení odstavce 1 písm. a) se nevztahuje na závazky z repo operací.

(3) Závazky podle odstavce 1 se rozumí závazky v českých korunách i závazky v cizí měně.

¹ § 25 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

(4) Základem pro výpočet stanovené výše povinných minimálních rezerv pro jednotlivá udržovací období jsou data čerpaná ze statistických výkazů, které jsou banky a družstevní záložny povinny předkládat České národní bance podle zvláštních právních předpisů², sestavených ke konci měsíce, který o jeden měsíc předchází měsíc, v němž začíná udržovací období. Přesný postup stanovení základu pro výpočet stanovené výše povinných minimálních rezerv a položky konkrétních statistických výkazů sloužící pro stanovení tohoto základu jsou uvedeny v úředním sdělení České národní banky vydaném k tomuto opatření.

§ 3

Potvrzování stanovené výše povinných minimálních rezerv

1) Banka a družstevní záložna jsou povinny si stanovenou výši povinných minimálních rezerv vypočítat a nahlásit České národní bance nejpozději do 25. kalendářního dne měsíce, který předchází měsíci, v němž začíná udržovací období. Česká národní banka potvrdí nahlášenou stanovenou výši povinných minimálních rezerv, a to nejpozději do konce pracovního dne, který bezprostředně předchází počátku udržovacího období. V případě, že se nahlášená stanovená výše povinných minimálních rezerv neshoduje s výpočtem provedeným Českou národní bankou, vyžádá si Česká národní banka vysvětlení, případně opravu ze strany banky nebo družstevní záložny, a to v termínu podle věty druhé.

(2) Pro účely výpočtu stanovené výše povinných minimálních rezerv může Česká národní banka přijmout opravy stanovené výše povinných minimálních rezerv z důvodu provedení nápravy chybného vykázání závazků ve statistických výkazech, a to nejpozději do 15. kalendářního dne měsíce, ve kterém začalo udržovací období. Náležitostmi oprav jsou písemná forma, uvedení výše závazků, jejichž změna ovlivnila základ pro výpočet stanovené výše povinných minimálních rezerv, opravená stanovená výše povinných minimálních rezerv a stručné odůvodnění. Česká národní banka zašle své vyjádření do tří pracovních dnů od obdržení požadavku.

(3) Není-li den, na který má připadnout konec lhůty podle odstavce 1 a 2, dnem pracovním, příslušná lhůta se zkracuje tak, aby její konec připadl na nejbližší předcházející pracovní den.

(4) Nevykáže-li banka nebo družstevní záložna příslušné statistické výkazy potřebné ke stanovení základu pro výpočet stanovené výše povinných minimálních rezerv, Česká národní banka odhadne jejich výši pro příslušné udržovací období na základě předchozích výkazů a oznámí ji příslušné bance nebo družstevní záložně písemnou formou.

§ 4

Plnění stanovené výše povinných minimálních rezerv

(1) Povinnost držet stanovenou výši povinných minimálních rezerv je splněna, jestliže skutečná průměrná výše povinných minimálních rezerv za dané udržovací období není nižší než výše povinných minimálních rezerv stanovená podle § 1 odst. 2 a 3.

² Opatření České národní banky č. 2/2009 Věst. ČNB o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance, ve znění opatření č. 2/2010 Věst. ČNB.

Opatření ČNB č. 1/2010 o předkládání výkazů spořitelními a úvěrními družstvy České národní bance.

(2) Základem pro výpočet skutečné průměrné výše povinných minimálních rezerv jsou denní konečné stavy účtu, popř. účtů, na kterých udržuje banka nebo družstevní záložna povinné minimální rezervy podle § 1 odst. 4. Skutečná průměrná výše povinných minimálních rezerv za dané udržovací období se vypočte jako součet těchto denních konečných stavů v jednotlivých dnech udržovacího období dělený počtem kalendářních dní udržovacího období. U nepracovních dní se pro součet konečných stavů těchto účtů použije konečný stav nejbližšího předcházejícího pracovního dne. Skutečná průměrná výše povinných minimálních rezerv se zaokrouhluje matematicky na celé koruny.

(3) V případě, že banka nebo družstevní záložna udržuje povinné minimální rezervy na účtu pro výběry a skládání hotovostí podle § 1 odst. 4 písm. a) nebo b) a konečný denní zůstatek na tomto účtu je záporný, použije se pro účely výpočtu skutečné průměrné výše povinných minimálních rezerv nulový zůstatek.

§ 5

Úročení povinných minimálních rezerv a opatření ukládané při jejich nedodržení

(1) Úrok z udržovaných povinných minimálních rezerv je vypočítán ze skutečné průměrné výše povinných minimálních rezerv, maximálně však z jejich výše stanovené podle § 1 odst. 2, a počtu kalendářních dnů daného udržovacího období. Úrokovou sazbou je úroková sazba pro dvoutýdenní repo operace České národní banky platná během udržovacího období a vyhlášená ve Věstníku České národní banky. Způsob výpočtu je konkretizován v úředním sdělení České národní banky vydaném k tomuto opatření.

(2) Při výpočtu úroku Česká národní banka provádí výpočty na 3 desetinná místa a konečný úrok matematicky zaokrouhlí na nejbližší haléř.

(3) Úrok z udržovaných povinných minimálních rezerv zúčtuje Česká národní banka druhý pracovní den po uplynutí udržovacího období, za nějž úrok přísluší.

(4) Pokud banka nebo družstevní záložna nedodrží stanovenou výši povinných minimálních rezerv, je Česká národní banka oprávněna účtovat jí z částky, o kterou není stanovená výše naplněna, úrok ve výši odpovídající dvojnásobku platné lombardní sazby vyhlášené ve Věstníku České národní banky³. Částkou, o kterou není stanovená výše naplněna, se rozumí rozdíl mezi stanovenou výši povinných minimálních rezerv a jejich skutečnou průměrnou výši za dané udržovací období. Způsob výpočtu je konkretizován v úředním sdělení České národní banky vydaném k tomuto opatření.

(5) Při výpočtu úroku za nedodržení stanovené výše povinných minimálních rezerv Česká národní banka provádí výpočty na 3 desetinná místa a konečný úrok matematicky zaokrouhlí na nejbližší haléř.

(6) Úrok za nedodržení stanovené výše povinných minimálních rezerv zúčtuje Česká národní banka inkasní formou vždy 15. kalendářní den měsíce následujícího po měsíci, v němž udržovací období začalo. Pokud není tento den dnem pracovním, Česká národní banka zúčtuje úrok nejbližší následující pracovní den.

³ § 26 odst. 1 zákona č.6/1993 Sb.

(7) Úrok z udržovaných povinných minimálních rezerv a případný úrok za nedodržení stanovené výše povinných minimálních rezerv zúčtuje Česká národní banka na

- a) vnitřní účet banky nebo družstevní záložny, pokud jsou povinné minimální rezervy udržovány na účtu platebního styku podle § 1 odst. 4 písm. a); v tom případě banka nebo družstevní záložna sdělí České národní bance vnitřní účet pro zúčtování úroků z udržovaných povinných minimálních rezerv nebo za jejich nedodržení a rovněž jeho změnu,
- b) účet pro výběry a skládání hotovostí, pokud banka nebo družstevní záložna udržuje povinné minimální rezervy pouze na tomto účtu,
- c) zvláštní účet pro držení povinných minimálních rezerv u České národní banky, pokud banka nebo družstevní záložna udržuje povinné minimální rezervy pouze na tomto účtu.

§ 6

Udržování povinných minimálních rezerv v případě zániku, přeměny, převodu podniku nebo rozdělení banky nebo družstevní záložny

1) Povinnost banky, s výjimkou pobočky zahraniční banky působící na území České republiky na základě jednotné licence⁴, udržovat povinné minimální rezervy zaniká posledním dnem udržovacího období, které předchází udržovacímu období, ve kterém zaniká bankovní licence⁵.

2) V případě pobočky zahraniční banky, působící na území České republiky na základě jednotné licence⁴, povinnost udržovat povinné minimální rezervy zaniká posledním dnem udržovacího období, které předchází udržovacímu období, ve kterém pobočka zahraniční banky ukončí vykonávání činností uvedených v § 5d zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, na území České republiky nebo ve kterém zahraniční banka v domovském státě pozbyla oprávnění k výkonu bankovní činnosti.

3) Povinnost družstevní záložny udržovat povinné minimální rezervy zaniká posledním dnem udržovacího období, které předchází udržovacímu období, ve kterém zaniká povolení působit jako družstevní záložna⁶.

4) Při přeměně⁷ banky a při převodu podniku banky⁸ během udržovacího období přechází povinnost udržování povinných minimálních rezerv zúčastněných bank na nástupnickou banku. Pro účely posouzení splnění stanovené výše povinných minimálních rezerv se udržované rezervy zúčastněných bank v případě fúze sčítají. Pro udržovací období následující po fúzi se stanovená výše povinných minimálních rezerv vypočítá ze součtu základů pro výpočet stanovené výše povinných minimálních rezerv fúzujících bank, z nichž by se vycházelo pro dané udržovací období, kdyby fúze nenastala. Povinnost nahlášení stanovené výše povinných minimálních rezerv podle § 3 přechází na nástupnickou banku. Postup stanovený pro případ fúze bank se použije též pro případy převodu jmění na banku jakožto společníka a při převodu podniku banky obdobně.

⁴ § 5a zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ § 7a zákona č. 21/1992 Sb.

⁶ § 2a zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

⁷ Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ § 16 odst. 4 a 5 zákona č. 21/1992 Sb.

5) Pro udržovací období, v němž dojde k rozdělení banky, přechází povinnost udržování povinných minimálních rezerv rozdělované banky na nástupnické banky. Výše této povinnosti nástupnické banky je úměrná jí přidělené části základu pro výpočet stanovené výše povinných minimálních rezerv rozdělované banky. Povinné minimální rezervy udržované rozdělovanou bankou na účtu nebo účtech u České národní banky během udržovacího období, v němž se uskutečňuje rozdělení, se rozdělí mezi nástupnické banky stejným poměrem, jako stanovená výše povinných minimálních rezerv rozdělované banky. Od udržovacího období, které následuje po udržovacím období, během něhož došlo k rozdělení, přebírá každá nástupnická banka navíc ke své vlastní povinnosti udržovat povinné minimální rezervy ještě povinnost vypočtenou z jí přidělené části základu pro výpočet stanovené výše povinných minimálních rezerv rozdělované banky, a to až do okamžiku, kdy nástupnická banka předloží statistický výkaz podle § 2 odst. 4 již zahrnující závazky rozdělované banky.

6) V případě fúze, převodu podniku nebo rozdělení družstevní záložny se použije postup stanovený v odstavcích 4 nebo 5 obdobně.

7) Konkrétní postup při plnění povinnosti udržovat povinné minimální rezervy podle odstavců 1 až 6 je banka nebo družstevní záložna povinna konzultovat s Českou národní bankou v dostatečném časovém předstihu.

§ 7

Zvláštní ustanovení

Družstevní záložny poprvé udržují povinné minimální rezervy od 1. března 2012.

§ 8

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

- 1) opatření České národní banky č. 2 ze dne 23. září 2003, kterým se stanoví minimální výše likvidních prostředků a podmínky tvorby povinných minimálních rezerv,
- 2) opatření České národní banky č. 3 ze dne 13. února 2004, kterým se mění opatření České národní banky č. 2 ze dne 23. září 2003, kterým se stanoví minimální výše likvidních prostředků a podmínky tvorby povinných minimálních rezerv,
- 3) opatření České národní banky č. 4 ze dne 26. dubna 2004, kterým se mění opatření České národní banky č. 2 ze dne 23. září 2003, kterým se stanoví minimální výše likvidních prostředků a podmínky tvorby povinných minimálních rezerv ve znění opatření České národní banky č. 3 ze dne 13. února 2004,
- 4) opatření České národní banky č. 2 ze dne 18. dubna 2006, kterým se mění opatření České národní banky č. 2 ze dne 23. září 2003, kterým se stanoví minimální výše likvidních prostředků a podmínky tvorby povinných minimálních rezerv ve znění opatření České národní banky č. 3 ze dne 13. února 2004 a opatření České národní banky č. 4 ze dne 26. dubna 2004,
- 5) opatření České národní banky č. 6 ze dne 12. listopadu 2007, kterým se mění opatření České národní banky č. 2 ze dne 23. září 2003, kterým se stanoví minimální výše likvidních prostředků a podmínky tvorby povinných minimálních rezerv ve znění opatření České národní banky č. 3 ze dne 13. února 2004, opatření České národní banky č. 4 ze dne 26. dubna 2004 a opatření České národní banky č. 2 ze dne 18. dubna 2006.

§ 9
Účinnost

Toto opatření nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2012.

Guvernér

Sekce bankovních obchodů
Odpovědný zaměstnanec:
Ing. Huňková, tel. 22441 2310